

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 07.10.2026

Av. Mahmut TANAL
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

Siirt fıstığında üretim ve verim; sulama, budama, bitki besleme, tozlanma, hastalık ve zararlılarla mücadele ile diğer kültürel uygulamalardan doğrudan etkilenmektedir. Siirt İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün teknik açıklamalarında da periyodisite, yetersiz sulama ve kültürel uygulamaların verim üzerindeki etkilerine dikkat çekilmektedir.

İl Müdürlüğü bünyesinde 2018 yılından bu yana faaliyet gösteren Fıstıkçılık Biriminin çok sayıda köyde üreticiye yönelik saha çalışmaları yürüttüğü belirtilmektedir. Ancak kamu kaynakları ve teknik personel kullanılarak sürdürülen bu çalışmaların kaç üreticiye ulaştığının, hangi sorunu ne ölçüde azalttığının ve Siirt fıstığında verime somut olarak nasıl yansıdığının ölçülebilir verilerle ortaya konulması gerekmektedir.

Anayasa'nın 45'inci maddesi uyarınca tarımsal üretimin artırılması ve üreticinin korunması amacıyla gerekli tedbirlerin alınması devletin sorumluluğundadır.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız Siirt fıstığında periyodisitenin yıllık üretim ve üretici geliri üzerindeki kaybını bugüne kadar hesaplamış mıdır? Hesaplamışsa 2022, 2023, 2024, 2025 ve 2026 yılları için tahmini üretim ve gelir kaybı ayrı ayrı ne kadardır; hesaplamamışsa üreticinin karşı karşıya olduğu bu yapısal sorunun ekonomik boyutu neden ölçülmemiştir?
2. Periyodisitenin azaltılması amacıyla Siirt'te 2018-2026 döneminde kaç araştırma, demonstrasyon veya üretici bahçesi uygulaması gerçekleştirilmiştir? Bu çalışmaların kaçında uygulama öncesi ve sonrası verim karşılaştırması yapılmış; dekar ve ağaç başına verimde ölçülen artış ne olmuştur?
3. Bakanlığınızın teknik olarak uygun gördüğü erkek-dişi ağaç oranının Siirt'teki üretici bahçelerinde fiilen sağlanıp sağlanmadığı tespit edilmiş midir? Kaç bahçe incelenmiş, kaçında yetersiz tozlayıcı tespit edilmiş ve bu nedenle oluşan verim kaybı hesaplanmış mıdır?
4. Siirt'te 2022-2026 döneminde kaç fıstık üreticisi toprak ve yaprak analizi yaptırmıştır? İldeki toplam fıstık üreticisi sayısı dikkate alındığında analiz yaptıranların oranı yüzde kaçtır? Analiz yaptırmayan üreticilerin bilimsel gübreleme ve bitki besleme programına erişimini sağlamak amacıyla Bakanlığınızca hangi somut tedbir alınmıştır?
5. Siirt İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Fıstıkçılık Birimi 2018-2026 döneminde kaç köyde, kaç bahçede ve kaç üreticiyle çalışma yürütmüştür? Bu çalışmalar sonucunda sulama, budama, aşılama, bitki besleme, hastalık ve zararlılarla mücadele bakımından kaç bahçede uygulama değişikliği sağlanmış; söz konusu bahçelerde üretim ve verimde meydana gelen değişim ölçülmüş müdür?

6. Fıstıkçılık Biriminin çalışmalarının üretim ve verim üzerindeki etkisini gösteren düzenli bir performans ölçümü yapılmıyorsa, sekiz yılı aşkın süredir sürdürülen saha faaliyetlerinin başarısı hangi objektif ölçüte göre değerlendirilmektedir?
7. Siirt'teki fıstık üretim alanı ve üretici sayısı dikkate alındığında Fıstıkçılık Biriminin mevcut ziraat mühendisi ve teknik personel sayısı yeterli görülmekte midir? Mevcut personel sayısı kaçtır, bir teknik personele ortalama kaç üretici ve kaç dekar fıstık alanı düşmektedir?
8. Merkez, Baykan, Eruh, Kurtalan, Pervari, Şirvan ve Tillo ilçelerinde üreticinin ihtiyaç duyduğu dönemde sahada teknik desteğe ulaşmasını sağlayacak sürekli danışmanlık veya ilçe bazlı uzman görevlendirme sistemi kurulacak mıdır? Kurulacaksa personel sayısı ve uygulama takvimi nedir?